

Toelichting bij de wijziging van het decreet lokaal cultuurbeleid (2007)

Op 13 juli 2007 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid.

Dit nieuwe decreet heeft een aantal belangrijke wijzigingen tot gevolg voor het gemeentelijk cultuurbeleid, de gemeentelijke openbare bibliotheken en de cultuurcentra.

Gemeentelijk cultuurbeleid

Gemeenten die een cultuurbeleidsplan hebben ingediend kunnen aanspraak maken op een subsidie ter uitvoering van het plan. De subsidie bestaat uit het forfaitaire bedrag dat voordien werd uitgekeerd als tegemoetkoming in de loon- en werkingskosten van een cultuurbeleidscoördinator, aangevuld met de eeneurosubsidie per inwoner. De forfaitaire subsidie kan voortaan zowel aan het personeel als aan de werking, ter uitvoering van het cultuurbeleidsplan, worden besteed.

Een gemeente die voldoet aan de basisvoorwaarden van artikel 22 en die een cultuurbeleidsplan bij de administratie heeft ingediend, heeft recht op de enveloppensubsidie en de eeneurosubsidie vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op de indiening van het plan. Dit betekent dat de gemeente die een cultuurbeleidsplan indient vóór 31 december van een bepaald jaar, aanspraak kan maken op de enveloppensubsidie en de eeneurosubsidie vanaf 1 januari van het daaropvolgende jaar.

De besteding van de eeneurosubsidie wordt geheroriënteerd naar gemeenschapsvorming

De enveloppensubsidie voor samenwerkingsverbanden van gemeenten bedraagt 50.000 euro, ongeacht het aantal inwoners. Een samenwerkingsverband aangaan, vraagt extra inspanningen van de gemeenten die willen samenwerken. Om hen hierbij te stimuleren en te ondersteunen, wordt er voor het eerste subsidiejaar eenmalig een extra subsidie van € 10 000 toegekend, bovenop de forfaitaire subsidie voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan.

Een samenwerkingsverband van gemeenten dat in de loop van januari 2008 een cultuurbeleidsplan indient, kan in 2008 nog in aanmerking komen voor de subsidie voor de uitvoering van het cultuurbeleidsplan.

De projectsubsidie wordt niet verlengd. De gemeenschapscentra zullen in het kader van hun programmering op een bijzondere wijze gebruik kunnen maken van het aanbod Podium en Nieuw Talent, dat ook wordt verankerd en gedynamiseerd via het Participatiedecreet.

Gemeentelijke openbare bibliotheken

Het beheersorgaan van een bibliotheek wordt nu niet langer beperkt tot bepaalde formules. De enige voorwaarde is de conformiteit met het Cultuurpactdecreet.

De provincies voeren een eigen provinciaal beleid ter ondersteuning van de bibliotheekwerking. Binnen die eigen invulling vraagt het decreet wel aandacht voor de specifieke rol van de provincies inzake schaalvergroting van de bibliotheekwerking, via de ontwikkeling van provinciale bibliotheeksystemen en het stimuleren van structurele samenwerkingsverbanden tussen gemeenten.

Jaarlijks is er een extra subsidie van € 0,15 per inwoner, die wordt gereserveerd voor bibliotheken die toetreden tot een provinciaal bibliotheekstelsel (PBS), als tussenkomst in de jaarlijkse kosten die daarmee gepaard gaan. In 2007 en 2008 zullen alle gemeenten waarvan de bibliotheek nog niet aangesloten is op een PBS toch de extra subsidie van € 0,15 per inwoner ontvangen en dit ter financiering van de eenmalige kosten die voortvloeien uit de aanpassing van hun lokale bibliotheekstelsel met het oog op de overname van gegevens uit het centraal bibliografisch achtergrondbestand Open Vlacc.

Gelet op de specifieke situatie van de faciliteitengemeenten rond Brussel kan een subsidie worden toegekend aan een Nederlandstalig privaatrechtelijk bibliotheekbedieningspunt in een gemeente die niet over een gesubsidieerde bibliotheek beschikt. De cultuurraad vraagt de subsidie aan, wat niet

betekent dat het een initiatief van de cultuurraad moet zijn. Het betekent wel dat het initiatief door de Nederlandstalige culturele sector van de gemeente wordt gedragen. Uiteraard vervalt die subsidie als de gemeente over een volwaardige, door de Vlaamse overheid gesubsidieerde bibliotheek beschikt.

Vanaf 2008 wordt er één bibliotheek voor blinden, slechtzienden en personen met een leesbeperking gesubsidieerd. De Vlaamse Klank-en Braillebibliotheek (VKBB) en de Vlaamse Luister- en Braillebibliotheek (VLBB) worden samengevoegd en zullen een overeenkomst sluiten met productiecentra waaronder Progebraille Helen Keller (PHK).

Cultuurcentra

De opdeling tussen een basissubsidie en een variabele subsidie, afhankelijk van de realisatie van een aantal parameters, wordt niet langer behouden. Afhankelijk van de categorie waarin een cultuurcentrum wordt ingeschaald, kan elk cultuurcentrum aanspraak maken op een enveloppensubsidie, als tegemoetkoming in de loonkosten van het personeel.

Naast de enveloppensubsidie kan een cultuurcentrum van de A-categorie aanspraak maken op een extra subsidie ter ondersteuning van bijzondere projecten. Deze projecten zijn maatwerk, aansluitend op de concrete context van de stad. Dit neemt niet weg dat het decreet een aantal algemene aandachtspunten formuleert, waaraan bij de uitbouw van projecten prioriteit moet worden gegeven. De enveloppensubsidie van de cultuurcentra uit de B- en C-categorie kan worden verhoogd met een vast bedrag, om hen te stimuleren om in te spelen op de prioriteiten die het decreet bepaalt. De administratieve verantwoording om die extra subsidie te verkrijgen, wordt beperkt gehouden. Een inspanningsverbintenis van de gemeente moet voldoende zijn.

Het beheersorgaan van een cultuurcentrum wordt nu niet langer beperkt tot bepaalde formules. De enige voorwaarde die wordt gesteld, is de conformiteit met de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt.

De Vlaamse Regering zal, met ingang van 1 januari 2009, een nieuw steunpunt ter ondersteuning van het lokaal cultuurbeleid subsidiëren. Dit steunpunt komt in de plaats van de steunpunten Cultuur Lokaal en het Vlaams Centrum voor Openbare Bibliotheken (VCOB). Het initiatief tot oprichting van het nieuwe steunpunt ligt bij de twee bestaande steunpunten.

In het najaar zal dit decreet houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid uitvoering krijgen in een aanpassing van het uitvoeringsbesluit van 11 januari 2002.